Kennisgeving aan de gemeenteraad

Documentnummer: 201708857 Zaaknummer: Z/25/141625

Portefeuillehouder(s):

Voor vragen
Naam: Renzo Willemsen
Telefoon: 088-695 3000
E-mail: renzo.willemsen@1stroom.nl

Komt niet terug tot besluitvorming in de raad

Onderwerp: Kennisgeving personen met verward gedrag

Aanleiding voor deze kennisgeving

De meldingen en incidenten waarbij personen met verward en onbegrepen gedrag betrokken zijn, nemen toe. Bovendien zijn de laatste tijd de casussen vaker zodanig, dat er geen passende aanpak door gemeente, politie en zorginstanties mogelijk is. Mensen blijven daardoor in hun woning zitten, wat zowel voor henzelf als voor de buurt geen wenselijke situatie is. Dat heeft een negatief effect op het welzijn van de betrokken inwoners, de leefbaarheid in onze buurten en wijken en voor de veiligheid van familieleden, omwonenden en andere inwoners. Gemeente en politie hebben soms maandenlang hun handen vol aan een enkele persoon.

Het is een ontwikkeling die we niet alleen in de gemeente Westervoort zien. Het is een landelijke ontwikkeling. Veel gemeenten, zorgaanbieders en ketenpartners lopen er tegenaan. De VNG heeft hier onlangs al aandacht voor gevraagd bij de Tweede Kamer. Zie de bijgevoegde brief.

Relevant beleidskader

Wet Maatschappelijke Ondersteuning, Wet aanpak woonoverlast, Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz), Wet zorg en dwang (WZD).

Inhoud van mededeling

Cijfers
Geheel tegen de landelijke trend in, daalden de meldingen over personen met verward gedrag in de gemeente Westervoort tot en met 2023. Sinds 2024 neemt het aantal meldingen toe. In 2021 waren er 57 geregistreerde meldingen bij de politie over verward en onbegrepen gedrag. In 2022 daalde dat naar 39 en in 2023 waren er 32 meldingen.
In 2024 was dat ineens opgelopen naar 50. In 2025 zijn er tot en met augustus 39 meldingen; meer dan op het zelfde moment vorig jaar (34). De stijging zet dus door.

Daarbij is het wel van belang om te vermelden dat meerdere meldingen over dezelfde persoon kunnen gaan. Het is dus niet zo dat de 39 meldingen over 39 verschillende personen gaan.

Aanpak
Als gemeente zijn we betrokken bij deze doelgroep, zowel vanuit onze vangnetfunctie op het gebied van zorg en welzijn als vanuit onze regierol op veiligheid. Daarbij is de inzet gericht op hulpverlening voor de inwoner, het voorkomen van incidenten en het vermijden van verdere escalatie. De aanpak vraagt om een gezamenlijke inzet van alle in- en externe partners uit de verschillende domeinen: veiligheid, zorg, sociaal en wonen.

Zo is binnen onze organisatie de samenwerking tussen politie, het sociaal domein, team openbare orde en veiligheid en de regionale sociale dienst (RSD) geïntensiveerd. Sinds dit voorjaar is er wekelijks afstemming in een specifiek hiervoor opgezet overleg. Daarin worden de politieregistraties ten aanzien van inwoners van de gemeente Westervoort en Duiven van de voorgaande week besproken en worden werkafspraken gemaakt. Op deze manier wordt snel duidelijk welke acties nodig zijn en welke interne en externe partijen betrokken worden. De procesregisseur Zorg & Veiligheid speelt hierin een centrale rol door de verbinding te maken tussen zorg en veiligheid.

Met deze aanpak zorgen we dat meldingen niet blijven liggen, maar direct worden opgepakt met de juiste partners. Het doel is de toenemende druk werkbaar te houden en tegelijk zorgvuldig en mensgericht te handelen.

Bestuurlijke maatregelen
De politie, de gemeente en andere instanties doen dus wat ze kunnen. In enkele hardnekkige gevallen blijkt reguliere hulpverlening en regulier politieoptreden niet voldoende om de leefbaarheid en veiligheid van medebewoners of omwonenden te beschermen. Als minder zware middelen zijn uitgeput en als het wettelijk mogelijk is, dan worden bestuurlijke maatregelen genomen door de burgemeester of het college.

Zo heeft de burgemeester enkele weken geleden besloten om aan een persoon een locatieverbod op te leggen voor de Crisisnoodopvang voor Oekraïners aan de IJsseldijk. De persoon vormde met zijn onvoorspelbare, provocerende en intimiderende gedrag een gevaar voor de medewerkers en medebewoners op de locatie.
In een ander geval heeft de burgemeester besloten om een woning voor 2 maanden te sluiten na een bedreigende situatie richting buurtbewoners.
Daarnaast worden af en toe tijdelijke huisverboden op grond van de Wet tijdelijk huisverbod (als verward gedrag leidt tot onveilige situaties voor medebewoners in huis), crisismaatregelen op grond van de Wvggz en gedwongen opnames op grond van de WZD opgelegd.

Nadere bevoegdheden gewenst
De wettelijke kaders en voorzieningen zijn niet toereikend voor (overlastgevende) zorgmijders met complexe (multi)problematiek die niet in aanmerking komen voor gedwongen zorg of voor een strafrechtelijk kader.
De belangrijkste oorzaken zijn:

- De situatie wordt door betrokken ggz-instanties niet ernstig genoeg bevonden om maatregelen in te zetten.
- Betrokkenen zijn “niet psychiatrisch genoeg” om in aanmerking te komen voor opname, maar hebben wél ernstige problemen in het dagelijks functioneren.
- Er is sprake van een combinatie van psychiatrie en verslaving, waardoor opname of passende zorg niet of nauwelijks mogelijk is.
- Het problematische gedrag leidt niet tot strafbare feiten.

Dit leidt ertoe dat een groep inwoners met complexe problematiek tussen wal en schip valt. Zij voldoen niet aan de formele criteria voor verplichte zorg, maar hun gedrag veroorzaakt wel grote zorgen, zowel voor henzelf als voor hun omgeving.

Het college van burgemeester en wethouders van Westervoort steunt daarom de oproep van de VNG om het handelingsperspectief te verruimen voor deze doelgroep. Daarom vragen we: zorg als rijk voor passende wet- en regelgeving, faciliteer in het creëren van passende woon(zorg)plekken en regel beschikbaarheidsfinanciering van ambulante GGZ-expertise.

Wij blijven dit vraagstuk actief onder de aandacht brengen binnen onze lokale en regionale en overleggen. Samen met onze partners zoeken wij naar handelingsperspectief om te voorkomen dat deze inwoners verstoken blijven van passende zorg en ondersteuning.

Verder blijven we onze inwoners en ondernemers vragen om signalen over zorgelijk gedrag te melden bij de gemeente en politie. Op die manier kunnen we inwoners zo snel mogelijk helpen, maar zeker ook overlast voor de buurt beheersbaar maken.

Westervoort, 30 september 2025.

Burgemeester en wethouders van gemeente Westervoort
M. (Maureen) Sluiter MA drs. A.J. (Arend) van Hout

Bijlagen:

Registratienummer:	*Omschrijving:*
1. 201708901	VNG brief aan parlement d.d. 23 mei 2025: VNG-inbreng plenair debat over verward/onbegrepen gedrag en veiligheid 28 mei

Verdere informatie:
1.

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 02-10-2025 07:17 CEST
Document ID:
08f36273-a44e-481a-be96-de32d315c984